

Використання інформаційних технологій є обов'язковим при виконанні студентом науково-дослідних робіт, проведенні інформаційного та патентного пошуку, освоєнні прикладних наукових методик та статистичних програм. На кафедрі проводяться семінарські заняття, до яких студенти готують доповіді та реферати. Тематика рефератів складена таким чином, що вона охоплює всі розділи ортопедичної стоматології. У реферати студенти обов'язково включають відомості щодо нових винаходів вітчизняних та закордонних авторів за останні три роки, що дає можливість навчити майбутніх лікарів патентного пошуку та активізувати інтерес до творчої діяльності, а також поступово підвищувати інформованість співробітників кафедри у сфері винахідництва за спеціальністю.

Та головною метою залишається навчити викладачів керувати системою дистанційного навчання; створювати дистанційні курси та організовувати навчальний процес у системі; сформувати основні поняття та принципи дистанційної освіти; навчити працювати у системі дистанційного навчання професорсько-викладацький склад; сформувати навчально-методичну базу; сформувати вміння навчатися "викладач-студент".

Але не потрібно вбачати в Інтернеті єдиного новітнього комунікаційного засобу навчання студентів. Використання сучасних індивідуальних засобів обробки та накопичення інформації (персональних комп'ютерів, смартфонів, комунікаторів, тощо) значно розширює можливості учасників навчального процесу, щодо отримання навчальної інформації, покращує сприйняття фундаментальних знань за рахунок візуалізації запропонованого матеріалу, розвиває творчий потенціал і спонукає до активної самостійної роботи.

Професорсько-викладацький склад кафедри впровадив у навчальний процес демонстрації навчальних фільмів. Заняття із застосуванням кінофільму чи відео-кінофільму, на наш погляд, є однією із активних форм навчання. Сучасні можливості відеотехніки дають змогу у досить короткий термін та з невеликими затратами створити новий фільм за участю студентів. Це важливо, тому що стоматологія в даний час швидко розвивається, доповнюється новими науково-теоретичними та практичними даними, що необхідно враховувати при викладанні клінічних дисциплін.

Відеофільми демонструють наглядні практичні ситуації, лабораторні етапи виготовлення конструкцій. При перегляді навчальних відеофільмів викладач має змогу чітко поставити мету перегляду, обговорити побачене та проконтролювати рівень його засвоєння.

Розповсюдження інформаційних та комунікаційних технологій в освітньому процесі медичного ВНЗ обумовили появу глобальної задачі і перед викладачем, щодо прийняття і розвитку культури безперервного навчання протягом всього педагогічного життя. Нові технології змінюють рамки традиційного освітнього процесу, а освіта не може більше значитися тривалою традицією, якої необхідно дотримуватись лише на ранньому етапі життя. Використання ІКТ веде до зруйнування вікових, часових та просторових бар'єрів і дає кожному змогу навчатися все життя, і справа не тільки в наявності такого бажання, але і в його необхідності.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ З ІМПЛАНТОЛОГІЄЮ

Дворник В.М., Тумакова О.Б., Баля Г.М., Рябушко Н.О.

Вищий державний навчальний заклад України

«Українська медична стоматологічна академія»

Кафедра ортопедичної стоматології з імплантологією

Повноправна участь України в Болонському процесі вимагає суттєвих змін у системі вищої освіти і науки, причому головні проблеми полягають не в запровадженні кредитів чи навіть переході на модульний принцип організації навчального процесу, а в збереженні самобутності та здобутків національної освіти при перенесенні на національний ґрунт кращих європейських надбань, насамперед – запровадження систем контролю якості освіти на внутрішньовузівському рівні.

У підготовці медичних фахівців актуальним є теоретично-методичне обґрунтування та практичне втілення нових підходів до поліпшення засвоєння навчального матеріалу. Значною мірою успішність студентів залежить від методичного забезпечення лекцій, практичних занять та самостійної роботи майбутніх спеціалістів.

Методичне забезпечення кожного практичного заняття базується на науково-педагогічних засадах. Створені методичні розробки для викладачів та студентів (вітчизняних та іноземних), що містять основні питання згідно з програмою з ортопедичної стоматології та імплантології, тестові завдання, ситуаційні задачі, перелік обов'язкових практичних навичок, теми рефератів, присвячені найбільш актуальним питанням сучасної ортопедичної стоматології та імплантології.

На кафедрі ортопедичної стоматології з імплантологією в навчальному процесі широко використовуються різноманітні методи контролю знань. Система контролю знань студентів складається з таких елементів:

- тестові завдання для визначення рівня теоретичної підготовки студентів із теми заняття. Набір тестів розроблений викладачами кафедри на кожне практичне заняття для початкового, поточного і підсумкового рівня знань;

- ситуаційні задачі – для контролю практичних навичок із кожної теми, що передбачає перевірку знань загальноклінічних та лабораторних методів обстеження стоматологічних хворих, уміння формулювати діагноз, скласти план обстеження, лікування;

- комп'ютерний контроль, який використовується на підсумкових заняттях протягом навчального року.

На кафедрі існує база даних, яка містить майже дві тисячі питань, що зібрані за весь час роботи над ліцензійним іспитом «Крок-2», кожні півроку відбувається процес оновлення приблизно на 100 питань. Був виданий «Збірник тестових запитань з ортопедичної стоматології для підготовки до ліцензійного іспиту» (815 завдань) українською та російською мовами. Викладачами проводиться як аналіз відповідей за допомогою бланків так і комп'ютерний варіант.

Комп'ютерне тестування дозволяє:

- 1) довести до студентів, який саме матеріал важливий, і дати змогу їм самим ще раз зрозуміти – чому;

- 2) об'єктивно оцінити знання кожного студента і порівняти цю оцінку з іншими видами контролю знань;

- 3) виявити слабкі місця навчальної програми або теми, які недостатньо засвоюються студентами і потребують додаткового опрацювання;

- 4) викликати у студентів зацікавленість до навчання та прагнення набути нові знання.

Комп'ютерні тести, на наш погляд, мають такі переваги:

- 1) зручні засоби для керування базами даних, що містять тестові завдання (видалення, доповнення, редагування, об'єднання завдань із різних баз даних);

- 2) легкість організації оперативного контролю знань у навчальному процесі;

- 3) об'єктивність результатів перевірки, оскільки наявний попередньо визначений еталон відповіді;

- 4) наявність засобів для збереження результатів тестування;

- 5) наявність засобів, що дозволяють процес тестування замінити процесом тренінгу та проведенням самоаналізу результатів тестування;

- 6) своєрідний тренінг до майбутнього ліцензійного іспиту.

Для поліпшення якості знань студентів вважаємо необхідним упровадження більш інтенсифікуючих засобів навчання. Однією з таких форм є науково-дослідна робота студентів. Вона передбачає застосування науково-пошукової роботи за попередньо заданою тематикою згідно з навчальною програмою. На семінарських заняттях обговорюються питання використання сучасних технологій у ортопедичній стоматології, новітніх методів та засобів лікування, протезування з використанням імплантатів з подальшим обговоренням їх позитивних та негативних якостей.

Найбільш актуальні теми повідомлень, що викликають підвищену зацікавленість студентів, далі доопрацьовуються, доповнюються і виносяться на обговорення у студенському науковому гуртку, а потім і на студенській науковій конференції.

У процесі цієї роботи студенти опановують навички самостійного творчого пошуку, вчать логічно оцінювати та узагальнювати отриману інформацію, що веде до покращення успішності і сприяє підвищенню якості навчально-педагогічного процесу в цілому.

Велике значення у засвоєнні ортопедичної стоматології мають наочні форми викладання. Окрім демонстрації хворих, таблиць і використання інших традиційних способів (слайди, муляжі, моделі, кафедральні атласи, фотографії), ми широко використовуємо технічні засоби навчання: кіно-, відео-, мультимедійні фільми, що дає можливість надати візуальну інформацію у повному обсязі.

Та найголовнішим і найбільш складним залишається контроль опанування практичними навичками і вміннями. Під час курацій і розбору хворого вміння кожного студента оцінюються викладачем за такими критеріями:

- 1) вміння провести обстеження;
- 2) раціональність плану обстеження;
- 3) вміння формулювати діагноз;
- 4) обґрунтованість вибору раціональної ортопедичної конструкції;

Ефективний систематичний контроль знань із використанням комп'ютерних програм, тестових завдань, ситуаційних задач, роботі з хворими сприяє оптимізації навчального процесу, дозволяє студентам виділити та запам'ятати найважливіші моменти з теми заняття, активізує мислення, а викладачу дає можливість об'єктивно оцінити рівень підготовки студентів. Аналіз результатів контролю дозволяє виявити недоліки в підготовці студентів, цілеспрямовано використати час самостійної роботи для їх усунення у процесі навчання.

Отже, ми намагаємося формувати у студентів розуміння того, що сучасний лікар мусить навчатися протягом усього життя, а це, в свою чергу, забезпечить йому конкурентоспроможність на ринку праці як у своїй країні, так і в країнах Європейської співдружності.

УДК 61:378.147:001.895

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ПЕДІАТРІЇ НА ІV КУРСІ МЕДИКО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ЗА КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЮ СИСТЕМОЮ

Б. Я. Дмитришин, В. Д. Лукашук, Л. М. Головатюк

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

FEATURES TO TEACHING PEDIATRICS FOURTH YEAR MEDICAL-PSYCHOLOGICAL FACULTY FOR CREDIT-MODULAR SYSTEM

B. Dmytryshin, V. Lukashuk, L. Golovatyuk

National Medical University by O.O. Bohomolets

Резюме. Наведено результати викладання педіатрії на ІV курсі медико-психологічного факультету за кредитно-модульною системою організації навчального процесу та досвід застосування циклового методу. Тривале щоденне перебування студентів на 3-тижневому циклі не лише підвищує мотивацію до вивчення дисципліни, а і сприяє засвоєнню практичних навичок.

В умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу викладання «Педіатрії» на ІV курсі медико-психологічного факультету відбувається за новою програмою і новим методичним забезпеченням. Важливе значення і надалі відводиться лекціям, які мають не лише оглядове спрямування, а також носять методологічний характер.

На практичних заняттях поглиблюється співпраця викладача і студента для формування особистості клінічного психолога. Студенти вперше отримують власний професійний досвід в умовах щоденної лікарської практики, засвоюють практичні навички.

Викладання педіатрії на ІV курсі медико-психологічного факультету за кредитно-модульною системою, в порівнянні з класичною, має переваги: поєднання аудиторної та самостійної роботи студентів; підвищення мотивації до навчання та систематична підготовка до кожного заняття. Оптимізація навчання базується на практичній спрямованості, дозволяє більш поглиблено, диференційовано, ґрунтовно проводити підготовку спеціалістів.

Summary. The results of teaching pediatrics at the Medical School IV course for credit-modular system of educational process and experience of the cyclic method are presented. Prolonged daily staying of students at the 3-week cycle not only increases the motivation for the discipline, but also promotes the absorption of practical skills.

In a credit-modular system of teaching learning process "Pediatrics" IV course at the Medical School is the new program and new methodological support. Lectures are playing an important role because they not only have the viewing direction but they are also methodological.

At practical classes cooperation teacher and the student are deepening for the formation of clinical thinking. Students first get their own professional experience in daily medical practice, acquire practical skills.